

Katedra slavistiky

sekce rusistiky

Posudek na magisterskou/bakalářskou diplomovou práci

Autor: Oldřiška Dvořáková

Titul (česky - rusky - anglicky):

Xenofobie a rasismus ve světle současné národnostní politiky Ruské federace
Xenophobia and Racism in the Light of Present Ethnic Policy of Russian

Vedoucí práce: Jekatěrina Mikešová

Oponent: Mgr. Jitka Komendová, Ph.D.

Magisterská diplomová práce Oldřišky Dvořákové je věnována problematice xenofobie a rasismu v Ruské federaci, a to jednak v rámci současné legislativy a národnostní politiky, jednak v celkovém společenském klimatu.

Diplomantka postupuje přehledně od historických předpokladů multietnického státu k projevům rasismu a xenofobie v současném Rusku, a to jednak ve sféře konkrétních rasisticky motivovaných trestních činů, fungování pravicově extremistických organizací či otevřeně deklarovaných xenofobních postojů v průzkumech veřejného mínění, jednak v oblasti, kterou bych nazvala "latentním rasismem", zejména ve sféře médií. Dále Oldřiška Dvořáková sleduje proměny ruské národnostní politiky v Jelcinově a Putinově éře a současnou práci lidskoprávních nevládních organizací. V 5. kapitole přibývá i nástin možných východisek pro řešení problémů soužití různých etnik RF. V souhrnu tedy autorka pojednává zvolené téma ve všech třech časových plánech, zohledňujíc jak současnost, tak historické kořeny i východiska pro budoucnost. Výraznější výhradu mám pouze k historickému kontextu: 2. kapitola má především sumarizující charakter, jsou zde parafrázována obecně známá fakta územní expanze ruského státu, ale autorce se nepodařilo tuto část organicky provázat s následujícími kapitolami: konstatuje-li diplomantka např. na s. 41 antisemitské postoje části ruské veřejnosti, čtenář bude v práci marně hledat historické kontexty soudobého antisemitismu.

Další má - tentokrát dosti zásadní - výhrada směřuje k práci se zdroji: jak je patrné ze seznamu literatury, autorka sice použila celou řadu zdrojů, ale v samotném textu práce na ně odkazuje jen výjimečně a velmi kusý poznámkový aparát jí slouží spíše jen k dovysvětlování některých pojmů, nikoli k odkazování na použité materiály, za což by autorka mohla být nařčena z porušení odborné etiky!

Práci by prospěla větší jazyková preciznost (zejm. psaní velkých písmen - s. 44 čečenský, s. 48 pobaltský, s. 48 názvy ministerstev, pozor na opakující se rusismus "tolerantnost" aj.), avšak množství chyb nepřekračuje únosnou míru.

Celkově ale pokládám práci za velmi zdařilou. Diplomantka dokázala shromáždit velmi mnoho cenného materiálu a také jej zhodnotit, přičemž vždy zřetelně odlišuje oblast objektivních analýz a vlastních hodnotících soudů. Výsledkem je práce, která může nabídnout skutečně kvalitní vhled do zvolené problematiky.

Závěr (doporučuji/nedoporučuji): Práci doporučuji k obhajobě.

Datum: 19.5.2008

Jméno a podpis: Mgr. Jitka Komendová, Ph.D.